

Streszczenie:

Problematyka dotycząca starości oraz funkcjonowania w społeczeństwie ludzi starych stanowi zagadnienie, któremu w ostatnim czasie poświęca się bardzo dużo uwagi. Podejście takie determinowane jest faktem, że Polska należy do starzejących się społeczeństw, gdzie populacja ludzi w podeszłym wieku jest liczniej reprezentowana niż pokolenia ludzi młodych, czyli występuje tzw. odwrócona piramida demograficzna. Proces starzenia się społeczeństwa polskiego postępuje w szybkim tempie i determinuje wielowymiarowe skutki zarówno w płaszczyźnie demograficznej, jak i w wymiarze indywidualnym i społecznym.

Osoby w podeszłym wieku borykają się z wieloma problemami ekonomicznymi, zdrowotnymi, psychicznymi oraz społecznymi, które najczęściej wynikają z deprecjonowania ich statusu społecznego i pozycji w społeczeństwie, z izolacji, osamotnienia oraz z utrudniających integrację społeczną dystansów międzypokoleniowych. W celu poprawy jakości społecznego funkcjonowania osób starszych konieczne jest upowszechnianie szeroko rozumianej edukacji wśród seniorów. Aktywność edukacyjna postrzegana jest bowiem jako czynnik aktywizujący człowieka starszego do uczestnictwa we wszystkich obszarach życia społecznego, przeciwdziałający apatii, poczuciu bezużyteczności i nudy, wreszcie zapobiegający procesowi wykluczenia z aktywnego funkcjonowania w społeczeństwie.

W dostępie do edukacji ludzi starszych występuje jednak wiele barier i ograniczeń, wśród których można wymienić trudną sytuację materialną, generującą poważne bariery w dostępie do oferty edukacyjnej kierowanej do seniorów. Konieczne jest więc podejmowanie wszelkich działań służących tworzeniu ludziom w starszym wieku warunków do permanentnego kształcenia się przez korzystanie z możliwości zarówno instytucjonalnych, jak i pozainstytucjonalnych form edukacyjnych.

Słowa kluczowe: bieda, ubóstwo, wykluczenie społeczne, starość, edukacja, bariery w dostępie do edukacji, edukacja permanentna.